

TRONDHEIM KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024-2025

Ranheimsfjæra barnehage

SAMMEN SKAPER VI DET GODE LIV
I RANHEIMSFJÆRA

Innholdsfortegnelse

DET GODE LIV	3
Velkommen inn	3
Livsmestring og helse	4
Rom og materialrikdom	4
“SAMMEN SKAPER VI...”	5
Å høre til i et fellesskap	5
Lekens egenverdi	5
Å organisere for en prosjekterende arbeidsmåte – om barns medvirkning	6
Språk og språklig mangfold	7
Dokumentasjon og vurderingsarbeid	8
Progresjon	9
Bærekraft	9
TILVENNING OG OVERGANGER	10
Liten og ny i barnehagen	10
Overganger i barnehagen	10
Overgang fra barnehage til skole	10
RANHEIMSFJÆRA BARNEHAGE	11
Hvem er vi?	11
Personal	11
Våre samarbeidspartnere	11
Foreldre og foresatte	11
Barne- og familietjenesten (BFT) og Helsestasjon	12
Dronning Mauds Minne Høgskolen (DMMH) og andre utdanningsinstitusjoner	12
VÅRE OVERORDNEDE STYRINGSDOKUMENTER	13

Sammen skaper vi det gode liv i Ranheimsfjæra barnehage

DET GODE LIV

Det gode liv er mangfoldig. Det er en subjektiv opplevelse og kan si noe om hvordan barn - på lik linje med oss alle - har det med seg selv, sammen med andre og med omgivelsene rundt. Hver for seg påvirker ulike faktorer opplevelsen av egen livskvalitet, og hver for seg påvirker disse hverandre. Selv om årsplanen holder ulike områder og begreper atskilt, er det viktig å ha blikk for sammenhenger og dynamikker mellom disse.

- Alt henger sammen med alt

Velkommen inn

Ranheimsfjæra barnehage skal være et godt sted å være for liten og stor. **Velkommen inn** betyr for oss at vårt miljø skal preges av at vi ønsker alle velkommen til vår barnehage; barn, foreldre, personale og våre besøkende og samarbeidspartnere. Både det fysiske miljøet og menneskene i barnehagen skal kommunisere "velkommen inn". Vi må lage møteplasser, og invitere og legge til rette for at mangfoldige og inkluderende fellesskap skal få gro frem.

Gjennom likeverdige og gode relasjoner preget av raushet og varme, ønsker vi å fremme et læringsmiljø som er fylt av glede og humor. Her skal barn få mulighet til å kjenne seg trygg, trives og være i aktivitet. Barn trenger gode venner å leke med hvor kreativitet og fantasi blomstrer. Barn har rett til å høre til.

Livsmestring og helse

I møte med andre, blir barn kjent med seg selv; *hvem er jeg, hva liker jeg å holde på med, og hva får jeg til?* Samtidig er det viktig at barna får delta i et inkluderende fellesskap og se verdien av å være sammen med andre. I trygge omgivelser får de øve seg på selve livet og å takle både mot- og medgang. Barn trenger en viss grad av robusthet, mestringstro og fremtidsoptimisme- både nå og senere i livet. Det er viktig at de kan sette ord på egne tanker, opplevelser og følelser.

Som et pedagogisk verktøy i vår omsorg for barn bruker vi *Trygghets sirkelen* (circle of Security- COS) i hverdagslivet. En av barnehagens hovedoppgaver er å være en trygg base og havn for barna i deres utforsking, lek og læring. Barn trenger varme, sensitive og lydhøre voksne som støtter og utfordrer. Vi skal være de gode og trygge som hjelper barna til å anerkjenne og sette ord på egne følelser, som trøster og hjelper dem til å regulere seg når de trenger det.

Rom og materialriktom

Barn har rett til et inspirerende og rikt leke- og læringsmiljø. Rommet og materialene organiseres slik at møteplasser gir kraft til vital og fantasifull lek. Rommenes materialriktom og fleksibilitet skal bidra til inkludering og motvirke utenforskap. Nok materialer med variasjon, tydelighet og lekfullhet gir rom for flere og bidrar til samarbeid og felles utforsking.

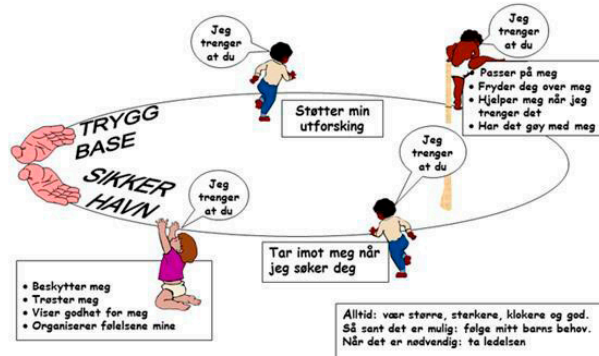
Vi deltar i nettverket Barn & Rom, som gir oss kompetanse, erfaringsdeling og retning i arbeidet med det fysiske læringsmiljøet.

Trygghets sirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Vi ved Ranheimsfjæra barnehage har utarbeidet en [handlingsplan for barns psykososiale læringsmiljø](#). Planen beskriver hvordan vi arbeider forebyggende, samt våre rutiner for å avdekke og håndtere mobbing og krenkelser.

Materialriktom i fleksible lekemiljøer bringer barn sammen, og bidrar til inkludering og sterke barnefellesskap.

Rommet og materialene brukes også aktivt for å bidra til nysgjerrighet, undring og refleksjon. Barna får delta i prosjekter som vokser frem i takt med deres vitebegjær. Sammen får de mulighet til å forske og prøve ut. De får erfaringer og opplevelser som de kan bygge videre på for felles meningskaping.

“SAMMEN SKAPER VI...”

I Rammeplan for barnehagen er danning nært knyttet til barns medvirkning og demokrati. I Ranheimsfjæra barnehage bygger vi vår praksis på en forståelse av at danning og læring skjer kontinuerlig gjennom lek og andre aktiviteter. Barn er aktive aktører i egne og hverandres læringsprosesser. Dette forutsetter at barn gis mulighet til å være i likeverdige dialoger med andre, til å få være nysgjerrige, spørrende og kritisk reflekterende.

Å høre til i et fellesskap

En av barnehagens oppgaver er å gi barna gode forutsetninger for å danne, utvikle og sikre at barna er en del av fellesskapet (jmf. rammeplanen 2017) Det skjer gjennom leken, og i relasjon med andre.

“
Nøkkelen til fellesskapet,
relasjoner og inkludering
finnes i barns naturlige
væremåte; leken

Lekens egenverdi

Å få delta i lek og å få høre til i fellesskapet, er selve grunnlaget for barns trivsel og meningskaping i barnehagen.

Barn som leker viser evne til å slappe av, de lar seg rive med og har det morsomt. Leken er kilde til humor og glede. Gjennom ulike former for lek får barna mulighet til å uttrykke seg og kjenne at egen opplevelsesverden gjelder. Når barn sier de “bare har lekt”, kan det forstås som en kvalitetserklæring på en god dag.

Barn er barn- her og nå. De trenger å være delaktige i dialoger og få erfaring med demokrati i praksis. De trenger derfor positiv erfaring med å utvikle sine relasjoner med andre barn, og oppleve glede, raushet, inkludering og mangfold.

“Æ har en idé!”

– Å organisere for en
prosjekterende arbeidsmåte
– om barns medvirkning

- *“Faktisk på Mars er det sendt opp en robot.....”*

Mikkel, 4 år, tar en liten pause før han legger til
-..... *det finnes mange forskjellige roboter”*

“Hva tenker du?” spør pedagogen Lena, og undrer seg
sammen med Mikkel

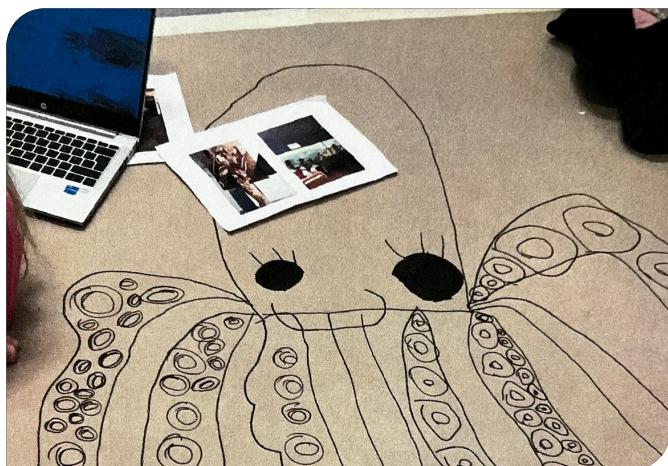
Ved å ta utgangspunkt i barnas interesser, ideer og initiativ
kan vi fordype oss over tid i et prosjekt. Vi arbeider i små
grupper, da vi legger stor vekt på at barna skal dele sine
tanker, ideer og innspill med hverandre.

Vi har stort fokus på samspill og samarbeide underveis. Vi
løfter barnas ulike måter å tenke og gjøre på, og at barna
opplever hverandre som viktige for å få til noe sammen.
Hva barna bringer inn i prosessen danner hele tiden grunn-
laget for hva vi bygger videre på.

Underveis dokumenterer og reflekterer vi over det som
skjer sammen med barna og i personalgruppen. Dette
betyr at vi voksne ikke vet hvordan prosjektet vil utvikle seg
og at vi må være der barna er. Samtidig har vi ansvar for å
skape den gode rammen og lede prosjektet. Vi skal være
en medforsker og stille spørsmål som utfordrer barna i det
de holder på med for å komme videre. Barna gjør seg nye
erfaringer som fremmer utvikling og læring.

Vår intensjon er at barna skal oppdage, undre seg, og
prøve ut sine hypoteser. Barna har mange og ulike måter å
uttrykke seg på. Derfor har vi et rikt fysisk miljø hvor mate-
rialer og verktøy er lett tilgjengelig for barna.

Barna lar seg inspirere, ser muligheter i det rundt seg og
kan ta sine valg underveis i prosessen.

“
Det man hører glemmer man,
det man ser husker man,
det man gjør forstår man”

Loris Malaguzzi

Språk og språklig mangfold

For at barn skal kunne bygge relasjoner, delta i lek og læring, samt medvirke i egen hverdag, er det viktig at de utvikler et språk som gjør dette mulig. Barn i Ranheimsfjæra barnehage skal møte et rikt og variert språkmiljø. I hverdagen, og i lek sammen med de andre barna skal de få prøve ut sin uttrykksform i trygge rammer. Barna skal få delta i et mangfold av aktiviteter og opplevelser som vil bidra til god språkforståelse.

Samtidig må barna møte voksne som er aktivt tilstede i hverdagsaktivitetene, og som kan oversette og være gode språklige forbilder. Voksne må sette ord til handlinger, og gi barna et rikt vokabular. Barna må oppleve et miljø hvor bøker, rim, regler, historier, glede og latter har en sentral plass. De må også møte, og bli kjent med ulike uttrykksformer- språk er mye mer enn bare prat og ord.

I barnehagen benytter vi oss også av ASK. Det står for alternativ, supplerende kommunikasjon. Det vil si at vi i tillegg til verbalspråket, benytter bilder som en kommunikasjonsstøtte eller tegn til tale.

Vi ønsker at barna skal utvikle et språk som gjør dem i stand til å ta del i demokratiet og ytre seg. Barna skal få mulighet til å formidle egne tanker, meninger, følelser og opplevelser.

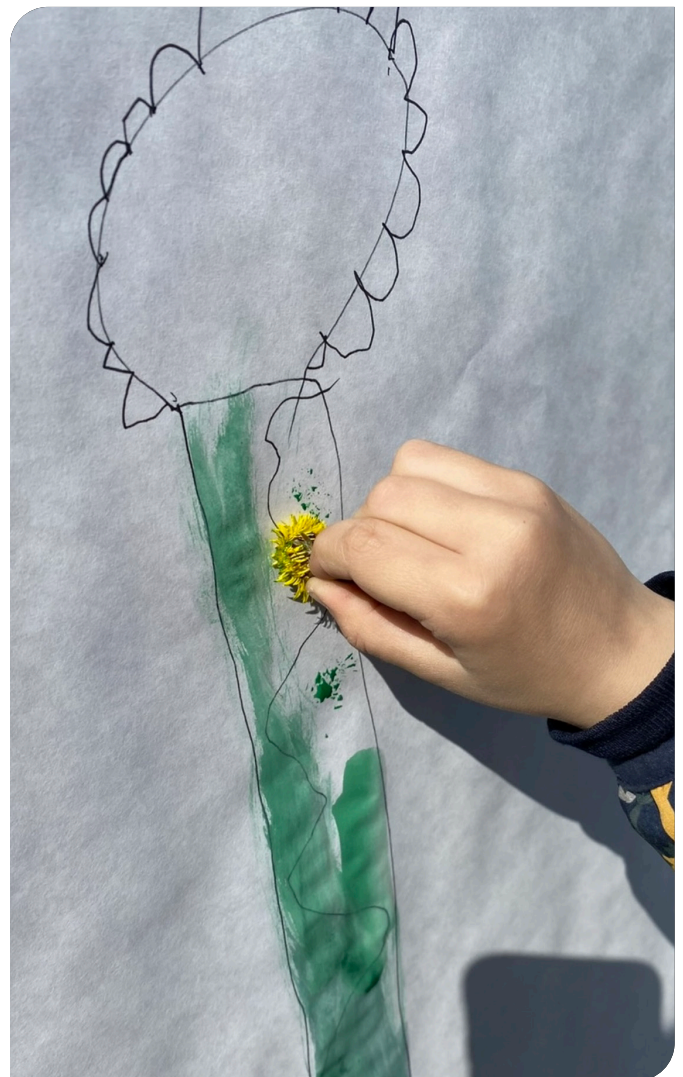
100 språklighet- det finnes mange måter å tenke, gjøre, forstå og uttrykke seg på. Det er viktig å gi barna tilgang til, og at de får erfaringer med å ta de ulike språkene i bruk. Det åpner opp for nye oppdagelser, og måter å kunne prøve ut sammen. Det gir mulighet til å fordype seg, og åpner opp for flere perspektiv. Alle må ikke gjøre det samme. Barna kan ta valg, finne sin vei og samtidig være en del av noe sammen. Noe av 100 språkligheten kan være, tegning leire, konstruksjon, tøy, udefinert materiale, dans, musikk, bevegelse, dramalek, digitale verktøy

Da trenger barna voksne som lytter til de og er interessert i hva de har å formidle. Barn må oppleve at voksne spør; "hva tenker du nå?" "Kan du fortelle meg mer om det?" slik at de opplever å være en del av demokratiet, og at deres stemme teller.

Barnehagen er også en viktig møteplass for familier med ulike bakgrunn. Dette skaper et språklig og kulturelt mangfold, en ressurs som bidrar til økt innsikt, toleranse og respekt for hverandre.

Morsmålet er en viktig del av et barns identitet. Vi vet at et godt morsmål gir gode forutsetninger for å lære norsk. Samtidig er det å få være i et flerspråklig barnehagemiljø en berikelse for alle barn. De kan bli nysgjerrige på andres språk og samtidig bli mer oppmerksomme på sitt eget. Sanger, rim og regler får ulike klang på de ulike språk, og barna kan få en forståelse av at det er mange måter å uttrykke seg på.

Dokumentasjon og vurderingsarbeid

Hvorfor gjør vi det vi gjør?
Hvordan vet vi at vi er på riktig vei?

Samskaping som fundament for vår virksomhet gjelder også når det kommer til dokumentasjon og vurdering av pedagogisk innhold og praksis i Ranheimsfjæra barnehage.

Barnehagens ansvar er å sikre det enkelte barnet gode oppvekstvilkår og samtidig sikre et godt pedagogisk innhold for barn i henhold til lov, rammeplan og barnehagens årsplan. For å vite om vi er på rett vei og har en positiv utvikling, må vi ha et aktivt forhold til vårt samfunnsoppdrag og våre intensjoner.

Vurderingsarbeid er derfor en stadig pågående prosess for oss i Ranheimsfjæra, og foregår på ulike områder og nivåer i det daglige og ved planlagte stoppunkter. Dette arbeidet foregår både systematisk og usystematisk med ulike aktører som pedagogisk personal, barn og foreldre. Innenfor det systematiske vurderingsarbeidet anvendes gjerne ulike verktøy.

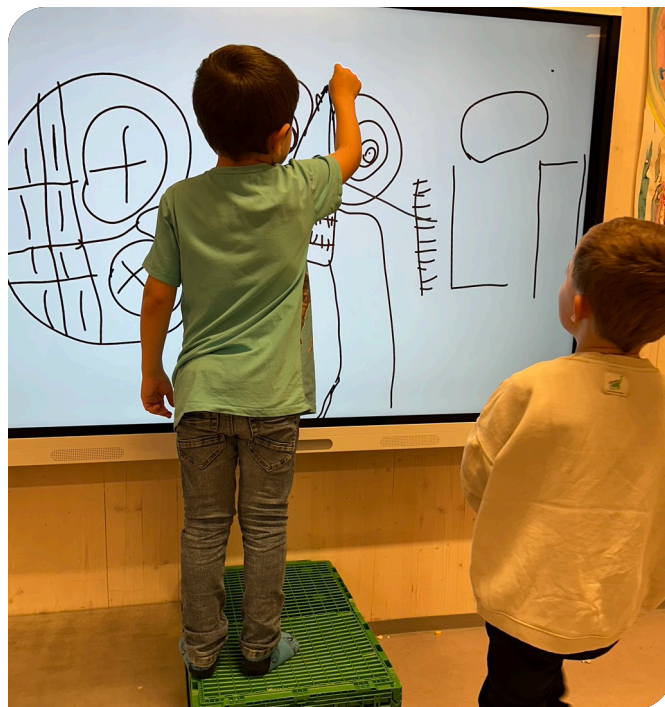
Å skrive en fremtidsplan for en prosjekterende arbeidsmåte er vanskelig og lite hensiktsmessig. Derfor blir det lagt særlig vekt på refleksjonsarbeid knyttet til de prosesser som barna har og har hatt for å finne gode veier videre. Dette blir dokumentert regelmessig i månedsbrev, ukeslutt m.m. og sees på som en del av Årsplanen.

Progresjon

I barnehagen skal alle barn få utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Vi har tro på at barn utvikler seg best når de trives, mestrer og har venner. Det er også avgjørende at de selv får gjøre; at de får erfaring med utforsking, delta i ulike prosjekt, øve seg og være i ulike aktiviteter og grupper. Derfor fremmer vårt barnesyn og vår måte å jobbe på progresjonstanken.

Gjennom nettverket Barn og Rom har vi også fått større bevissthet på at det fysiske miljøet, og valg av materialer har betydning for barns utvikling og læring, og at rommene må tilpasses barnas interesser, behov og alder. Vår måte og å organisere våre fløyer på, med aldersinndelte grupper og avdelinger, er derfor også med på å ivareta progresjon. Det blir naturlig og tilpasse både rommene og materialene til de ulike aldersgruppene, og barna får prøve ut ulike sider ved seg selv.

Bærekraft

Bærekraft handler om å utvikle og å ta vare på de grunnleggende behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

Vi tenker at for oss handler det mye om å utvikle gode holdninger og ta bevisste valg. Vi skal ta vare på hverandre, på dyr og natur, og samtidig ta vare på leker og utstyr vi har. Det vil være bærekraftige handlinger.

På barnehagen har vi i tillegg et miljøråd som har et ekstra fokus på dette arbeidet- både overfor barn og personalet. Vi har valgt ut 3 hovedområder for dette arbeidet. Det er:

- Forbruk og gjenbruk
- Kjøkkenhage og dyrkning
- Sunt kosthold og fysisk aktivitet.

Det er viktig for oss at barna er delaktige i miljøarbeidet ut fra alder og forutsetninger. Årlig sertifiseres barnehage for å beholde **Grønt Flagg**.

Tilvenning og Overganger

Liten og ny i barnehagen

De fleste av barna som starter opp i Ranheimsfjæra barnehage er 1- og 2-åringer. Dette innebærer en tilvenningstid hvor mange av dem skal være borte fra sine foreldre for første gang. De skal bli kjent med og knytte seg til nye omsorgspersoner, barn og fysisk miljø. De skal også bli vant til å være en av flere små i en gruppe- i motsetning til hjemme, hvor de kan være den ene. Dette er en spennende, men sårbar periode i livet.

I overgangen mellom hjem og barnehage er det ekstra viktig med et nært og tett samarbeid. Barnehagen har egne rutiner for hvordan tilvenningen planlegges i samråd med foreldrene. Disse rutinene bygger på en forståelse av at små barn trenger tid til å etablere trygg tilknytning til nye omsorgspersoner og at graden av det kan være individuelt. Det forventes at foreldre setter av god tid til å være sammen med barnet i barnehagen den første tiden, og at dagene ikke blir så lange når barnet begynner å være her på egen hånd. Dette samsvarer med erfaringer gjort i fra prosjektet "Liten og Ny" som vi har vært en del av.

Overganger i barnehagen

Som en del av progresjonen som er beskrevet i årsplanen, så vil barn i Ranheimsfjæra oppleve en til to overflyttinger internt i barnehagen. Det er viktig for oss at overgangene oppleves positivt for barna, og at de ikke medfører alvorlige kontinuitetsbrudd i relasjoner. Barna vil flytte sammen med flere kjente barn fra sin fløy og det vil følge med en voksen over til den nye fløya.

Den interne overgangen skjer hovedsakelig ved oppstart av nytt barnehageår. Da har de eldste sluttet for å begynne på skolen. Barnehagens rutiner for denne overgangen bygger på forståelse om at barna trenger gradvis tilvenning, og det skapes positive forventninger til overgangen.

Forberedelsene til disse overgangene vil starte på våren, fortrinnsvis etter påske. Barna som skal flytte vil besøke den nye fløya. Voksne fra den nye fløya vil være sammen med barna på deres avdeling for å bli kjent og etablere gode relasjoner. Det benyttes overgangsobjekter som sanger, regler, bøker og spill. Disse bestemmes for hvert år, og bygger på det som er kjent for barna.

Overgang fra barnehage til skole

Trondheim kommune har utarbeidet en Veileder for overgangen fra barnehage til skole hvor både foresatte, barnehage og skole har ulike ansvarsroller i overgangen. Barnets medvirkning vektlegges i denne veilederen.

I Ranheimsfjæra er de eldste barna samlet i en egen gruppe. Hele det siste året får de kjenne på det å være eldst. De har gjennom mange år i barnehagen fått mangfoldige erfaringer som har gitt de mange ulike kompetanser som de tar med seg inn i hverdagen sin. De får delta i demokratiske prosesser, og opplever at de er viktige for hverandre. Det vil være stort fokus på fellesskap, mangfold og inkludering.

Vi lytter til hverandre, og løfter ulike tanker og perspektiver slik at det blir en ressurs for fellesskapet. Samtidig ønsker vi trygge barn som tør, og får til å sette ord på egne tanker og følelser. Derfor vil det også være ulike tema som vil ha naturlig fokus det siste året- som f eks kroppen min, følelser, bokstaver og tall- og som vanlig med en utforskende tilnærming.

Vi ønsker at barna skal sitte igjen med en nysgjerrighet og glede, og at de har stor tro på at skolehverdagen også blir bra. Før sommeren har vi en høytidelig markering, med roseseremoni for barna.

RANHEIMSFJÆRA BARNEHAGE

Hvem er vi?

Ranheimsfjæra barnehage ble etablert høsten 2019 for å erstatte to tidligere barnehager, Ranheimsletta og Ranheim. Byggemetode er massivtre med passivhusstandard og med utstrakt bruk av moderne teknologi for luft, lys, støydemping og temperatur.

Rom og miljø legger til rette for gode oppvekst- og arbeidsforhold.

Barnehagen ligger landlig til nede ved fjæra, midt mellom Ranheim kirke og idrettsplassen.

Ranheimsfjæra barnehage består av tre fløyer hvor ca 95 barn har tilhørighet.

Sjøstjerna er for de aller yngste barna, *Fjæra* for mellomgruppen og *Korallen* for de eldste barna.

Korallen Våre eldste barn, ca 40 barn Tlf: 95767582 / 95263020		Fjæra Vår midterste fløy, 28-30 barn Tlf: 95263019 / 95263059		Sjøstjerna Våre yngste barn, 30 barn Tlf: 95875492 / 95817563	
<u>Konkylien</u> ca 20 barn 5 åringer	<u>Perla</u> ca 20 barn 4 åringer	<u>Blåskjellet</u> ca 15 barn 2-3 åringer	<u>Hjerteskellet</u> ca 15 barn 2-3 åringer	<u>Krabben</u> 15 barn 1 og 2 åringer	<u>Tangloppa</u> 15 barn 1 og 2 åringer

Personal

Hver fløy har en teamleder som er pedagogisk leder og delegert det faglige hovedansvaret. Øvrig personal vil være i henhold til den nasjonale pedagog- og bemanningsnormen gitt i *Lov om barnehager* og bestå av ped.ledere/barnehagelærere og fagarbeidere/ufaglærte assistenter.

Som regel vil vi også ha en eller to lærlinger i Barne- og ungdomsarbeiderfaget. I tillegg vil det i perioder være studenter og elever fra ulike utdanninger i barnehagen.

Fordi barnegruppene kan variere noe i antall, vil også personalets sammensetninger i noe grad kunne variere.

Våre samarbeidspartnere

Foreldre og foresatte

Foreldre og foresatte er vår viktigste samarbeidspartner for å kunne skape en god barnehage for alle barn.

Samarbeidet har både uformell og formell karakter:

- *I det uformelle daglige møtet*; når barn følges og hentes- er en fin arena for informasjons- og meningsutveksling som er viktig for å gjøre dagen god for barna.
- *I det formelle samarbeidet* møtes vi til nedsittende samtaler- ca 2 ganger pr. år. Her har vi det enkelte barns trivsel og utvikling i fokus. I tillegg inviterer vi til foreldremøter to ganger pr. år. Vi har også et informasjonsmøte for nye foreldre på våren før de starter.
- Foreldrerådet og Samarbeidsutvalget er også organ som formaliserer samarbeidet mellom barnehagen og foresatte.

Samarbeidsutvalget (SU)

er et rådgivende organ for enhetsleder, og skal behandle og gi råd i saker som vedrører enhetens kvalitet og innhold. Det er blant annet SU som fatter vedtak om kostpenger, feriestenging og godkjenner årsplanen. I Ranheimsfjæra barnehage består samarbeidsutvalget av 3 foreldrerepresentanter, en fra hver fløy- og 3 ansattrepresentanter i tillegg til enhetsleder. Det er en vara for foreldrerepresentant pr fløy, som også sitter i FAU. Det skal tilstrebes å opprettholde en viss kontinuitet i de ulike utvalgene ved valg av nye representanter.

Foreldrerådet og Foreldrenes Arbeidsutvalg (FAU)

Foreldrerådet består av alle foreldre i barnehagen.

FAU er et utvalg av bare foreldre som skal fremme deres felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. De tar også ansvar for en del fellesarrangement som eksempelvis juletefest, dugnader, sommerfest

Barne- og familietjenesten (BFT) og Helsestasjon

Vi samarbeider blant annet med Barne- og familietjenesten i Trondheim kommune og spesialisthelsetjenesten. De kan tilby både foreldre og barnehagen veiledning og støtte slik at barn som trenger det får best mulig hjelp. I tråd med oppvekststrategien Stein Saks Papir er det viktig med et tett samarbeide og tidlig innsats.

Dronning Mauds Minne Høgskolen (DMMH) og andre utdanningsinstitusjoner

Vi samarbeider med ulike utdanningsinstitusjoner. Dette innebærer at barnehagen i perioder vil ta imot studenter og elever fra ulike utdanninger. Sammen med DMMH er praksisfeltet i barnehagen en viktig aktør i barnehagelærerutdanningen. sammen med utdanningene representerer vi ulike læringsarenaer og samarbeider tett om å legge til rette for at studenter og elever skal oppleve helhet og sammenheng i utdanningen.

Våre overordnede styringsdokumenter

[Barnehageloven](#) regulerer barnehagene i Norge. Loven gjelder for både private og offentlige barnehager, og skal først og fremst sikre barna et likeverdig, kvalitativt godt pedagogisk tilbud. Barnehageloven bestemmer at alle barnehager skal ha en årsplan

[Rammeplanen for barnehagen](#) er en forskrift til barnehageloven og gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

[Enhetsavtalen](#) i Trondheim kommunes handlings- og økonomiplan (HØP) 2023-2026 inneholder 4 felles periodemål for hele oppvekstområdet i Trondheim kommune. Det betyr alle i både barnehage, skole og BFT.

1. Vi fremmer barn og unges helse, trivsel og læring i inkluderende fellesskap
2. Vi er medskapere av mangfoldige møteplasser som er tilgjengelig for alle
3. Vi samarbeider på tvers av faglige og organisatoriske grenser til beste for barn, unge og familier
4. Vi har bærekraftig praksis til beste for barn, unge og familier

Trondheim kommune er en foregangskommune med FN status, og synliggjør FN's bærekraftsmål i HØP 2023-2026.

[STEIN-SAKS-PAPIR](#); Trondheim kommunes oppvekststrategi

Trondheim kommune
Ranheimsfjæra barnehage
Postboks 2300 Torgarden
7004 Trondheim

www.trondheim.kommune.no

111063 • november 2023
Layout: Skipnes AS

